

28 серпня ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Відділ інформаційно-електронних ресурсів та сервісів загальної бібліотеки Національної академії внутрішніх справ пропонує вам ознайомитися з нашою віртуальною презентацією «ФУНДАМЕНТ НЕЗАЛЕЖНОСТІ», присвяченою Дню Конституції України. Вона має на меті поглибити ваше розуміння історії та значення основного закону нашої держави.

Презентація містить важливу інформацію про етапи формування Конституції, її ключові положення та вплив на сучасне суспільство. Ми сподіваємося, що цей матеріал стане корисним для вашого особистого та професійного розвитку.

ФУНДАМЕНТ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

День Конституції України, що відзначається 28 червня, є символом суверенітету та демократії. Ця дата знаменує прийняття Основного Закону, який став наріжним каменем державності та непорушним захистом прав кожного громадянина.

Історичне значення Конституції України важко переоцінити, адже вона закріпила незалежність країни та її європейський вибір. Сучасні виклики лише підкреслюють важливість дотримання та розвитку конституційних цінностей, що є основою для побудови сильної та правової держави.

Перші конституційні спроби

Історія українського конституціоналізму сягає корінням у XVIII століття. Одним із найвизначніших документів є Конституція Пилипа Орлика, ухвалена у 1710 році. Вона стала однією з перших у Європі та свідчила про давні демократичні традиції українського народу.

Цей документ закладав основи обмеженої монархії, розподілу влади та захисту прав козацтва, що було прогресивним для того часу.

У XX столітті боротьба за незалежність України супроводжувалася розробкою та прийняттям низки конституційних актів Української Народної Республіки, що підкреслювало прагнення до побудови суверенної держави на демократичних засадах. Кульмінацією цього шляху стало прийняття Конституції України 28 червня 1996 року, коли 315 голосів народних депутатів "за" ознаменували нову еру в історії країни.

ОСНОВНІ РОЗДІЛИ ТА ПРИНЦИПИ КОНСТИТУЦІЇ

Розділ I: Загальні засади

Цей розділ закладає фундаментальні принципи української державності: суверенітет, незалежність, демократію та соціальну державу. Він визначає Україну як унітарну державу, територія якої є цілісною та недоторканною.

Розділ II: Права, свободи та обов'язки

Другий розділ є серцем Конституції, деталізуючи широкий спектр прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Він гарантує свободу слова, віросповідання, зібрань, а також право на освіту, працю та охорону здоров'я.

Розділ III: Вибори, референдум

Цей розділ закріплює народовладдя як основу української демократії. Він визначає принципи проведення вільних і чесних виборів, а також можливість безпосереднього волевиявлення громадян через референдум.

Основні принципи Конституції України включають верховенство права, народовладдя, поділ влади, захист прав і свобод людини, демократизм, соціальну справедливість та правову державу. Конституція України є не просто набором норм, а живим організмом, що регулює життя суспільства. Вона гарантує основні права і свободи, забезпечуючи кожному громадянину можливість реалізувати свій потенціал та брати участь у розбудові держави.

РОЗВИТОК ДЕМОКРАТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ

Основний Закон України створює міцну основу для функціонування демократичних інститутів. Він забезпечує проведення вільних виборів, гарантує право на об'єднання у політичні партії та громадські організації, що сприяє багатопартійності та активній участі громадян у житті держави.

СТВОРЕННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Конституція проголошує верховенство права, що означає, що всі органи державної влади та місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені нею. Це забезпечує відповідальність влади перед суспільством та законність всіх її дій.

ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ

Конституція є найвищою гарантією рівності всіх громадян перед законом. Вона закріплює право на справедливий суд, особисту недоторканність та презумпцію невинуватості, забезпечуючи захист від будь-яких форм дискримінації та порушень.

ЗНАЧЕННЯ КОНСТИТУЦІЇ ДЛЯ
УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

КОНСТИТУЦІЯ ТА ДЕРЖАВНА ВЛАДА

Конституція України чітко розмежовує повноваження гілок державної влади: законодавчої, виконавчої та судової. Президент України виступає гарантом Конституції, забезпечує державну незалежність, територіальну цілісність та додержання прав і свобод людини. Він також відповідає за зовнішньополітичну діяльність та оборону держави. Кабінет Міністрів, у свою чергу, здійснює виконавчу владу, розробляючи та реалізуючи внутрішню і зовнішню політику держави.

Здійснюється судами, що забезпечують справедливість та верховенство права. Її незалежність є фундаментальним принципом конституційного ладу.

СУДОВА ВЛАДА

Представлена Верховною Радою України, єдиним органом законодавчої влади. Вона ухвалює закони, які регулюють життя суспільства.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Представлена Президентом України та Кабінетом Міністрів. Вони забезпечують реалізацію державної політики.

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ: ГАРАНТ КОНСТИТУЦІЙНОСТІ

Завдання

Головне завдання Конституційного Суду України – забезпечення верховенства Конституції. Він контролює відповідність законів та інших нормативно-правових актів положенням Основного Закону, виступаючи своєрідним "фільтром" для законодавчої та виконавчої влади.

Повноваження

До повноважень Суду входить розгляд конституційних подань та звернень. Він має право визнавати неконституційними акти, що суперечать Основному Закону, таким чином скасовуючи їхню юридичну силу.

Знакові рішення

За роки свого існування Конституційний Суд України ухвалив низку знакових рішень, які мали суттєвий вплив на розвиток правової системи. Серед них – тлумачення положень Конституції щодо місцевого самоврядування та земельних питань, що сприяло реформуванню цих сфер.

Конституційний Суд України відіграє ключову роль у підтримці правової держави та забезпеченні дотримання конституційних прав і свобод громадян.

1

Прийняття нових законів

Конституція України є фундаментом для всього національного законодавства. Кожен новий закон, що приймається Верховною Радою, має відповідати її положенням, що забезпечує єдність та системність правової системи.

2

Реформування судової системи

Особливу увагу приділено реформуванню судової системи. Конституція визначила ключові принципи судочинства, що дозволило гармонізувати українське законодавство з європейськими стандартами та підвищити довіру до правосуддя.

3

Розвиток місцевого самоврядування

Конституція заклала основи для розвитку законодавства про місцеве самоврядування та децентралізацію. Це сприяло розширенню повноважень місцевих громад, забезпечуючи їхню фінансову незалежність та можливість самостійно вирішувати питання місцевого значення.

ВИКЛИКИ ТА ЗМІНИ ДО КОНСТИТУЦІЇ

За роки незалежності Конституція України неодноразово зазнавала змін, що було зумовлено потребами суспільного розвитку та євроінтеграційними прагненнями. Однією з найважливіших стала реформа децентралізації, яка суттєво розширила повноваження місцевих громад, надавши їм більше самостійності та фінансових ресурсів. Зміни до судової реформи були спрямовані на забезпечення незалежності та ефективності судової системи, що є ключовим для побудови правової держави. Постійно ведуться дискусії щодо можливих змін у розділі про права та свободи людини, щоб максимально адаптувати їх до сучасних реалій та міжнародних стандартів.

ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ: СВЯТКУВАННЯ ТА ЗНАЧЕННЯ

Урочисті заходи

День Конституції відзначається по всій Україні урочистими заходами. Це паради, концерти, художні виставки та інші культурні події, які підкреслюють важливість цього дня для кожного українця.

Освітні програми

Освітні програми, що проводяться у цей день, включають лекції, семінари, конкурси та вікторини. Їхня мета – підвищити правову свідомість громадян, особливо молоді.

Підвищення правової свідомості

Знання та захист своїх прав є невід'ємною частиною життя демократичного суспільства. Святкування Дня Конституції сприяє розумінню громадянами їхньої ролі у розбудові правової держави.

МАЙБУТНЄ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

1

Удосконалення механізмів

*Подальше удосконалення
конституційних механізмів
захисту прав людини.*

2

Верховенство права

*Забезпечення верховенства
права та незалежності судової
системи.*

3

Ефективна держава

*Створення сильної та
ефективної держави на основі
конституційних цінностей.*

Майбутнє Конституції України полягає в постійному удосконаленні її положень та механізмів, що забезпечують захист прав людини. Це включає не лише внесення змін до тексту, а й розробку та впровадження ефективних інструментів для їх реалізації. Ключовим завданням залишається забезпечення верховенства права та абсолютної незалежності судової системи, що є наріжним каменем демократичного суспільства.

Кінцевою метою є створення сильної та ефективної держави, яка функціонує на основі непохитних конституційних цінностей, гарантуючи процвітання та безпеку для всіх своїх громадян.